

ΟΤΑΝ ΑΝΟΙΞΑΝ ΞΑΝΑ ΟΙ ΝΑΟΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ

Κυριακή Ε' από τοῦ Πάσχα, τῆς Σαμαρείτιδος 17 Μαΐου 2020

Ἄραγε, ξέρεί ὁ ἥλιος ποῦ λαμπρὸς ξεπρόβαλε σήμερα ἀπὸ τὸ πρωῒ, τί χαρὰ μᾶς δίνει μὲ τὶς ἀκτῖνες του; Ἄραγε, ἀντιλαμβάνεται ἡ φύση ποῦ γύρω μας ἀχόρταγα ἀνθοφορεῖ, πόση ὁμορφιά χαρίζει σήμερα στὸν καθένα μας; Δὲν εἶναι συνηθισμένη ἡ σημερινὴ ἀνοιξιὰτικὴ ἡμέρα, δὲν εἶναι ὅμοια μὲ τὶς ἄλλες μαϊάτικες ἡμέρες ποῦ ζοῦμε. Εἶναι τελείως διαφορετικὴ, εἶναι ὁλωσδιόλου ἀλλιώτικη. Γιατί;

Μά! ἀκούσαμε τὶς καμπάνες μας. Γυρίσαμε στὶς Ἐκκλησιές μας. Ξαναμπήκαμε τοὺς Ναοὺς μας. Ἀσπαστήκαμε τὶς εἰκόνες μας. Προσκυνήσαμε τὰ λείψανα τῶν ἁγίων μας. Ἰδωθήκαμε μεταξύ μας «πρόσωπο πρὸς πρόσωπο». Χαρήκαμε τὴν θεία Λειτουργία μας. Ἀπολαύσαμε τὶς ψαλμωδίες μας. Θὰ κοινωνήσουμε σὲ λίγο τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἶμα τοῦ Χριστοῦ μας. Θὰ κάνουμε τὰ μνημόσυνα τῶν ἀγαπημένων μας. Ποιὸς ἥλιος; Ποιὲς ἀκτῖνες; Ποιὰ ἀνοιξη; Ποιὰ φύση ἀξίζουν περισσότερο ἀπ' αὐτά; Ἀλλὰ οὔτε καὶ ἡ ζωὴ μας ἀξίζει τόσο! Τί ἀξία ἔχει ἡ ζωὴ μας χωρὶς τὸν Χριστό; Ὑπάρχει ὁμορφιά χωρὶς τὴν πίστη; Ὑπάρχει ἐλπίδα ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία; Ὑπάρχει χαρὰ μακριὰ ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο;

Πέρασε ἡ θλίψη. Τελείωσε ἡ Σαρακοστή, σήμερα τελείωσε. Ἔφυγαν τὰ σύννεφα. Μεγάλωσε ἡ ἡμέρα. Ἀκούγονται στὰ πάρκα, στὶς πλατείες παιδικὲς φωνές. Συναντιοῦνται οἱ ἄνθρωποι στοὺς δρόμους, στὴν παραλιακὴ λεωφόρο, χαιρετιοῦνται μεταξύ τους. Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ποῦ μᾶς ἀξίωσε τοὺς χριστιανοὺς νὰ βρεθοῦμε σήμερα καὶ πάλι στοὺς Ναοὺς Του, ὅλοι μας ἐδῶ, ὑγιεῖς, ἐμπειρότεροι στὴ ζωὴ, ὑπευθυνότεροι στὴν πίστη. Καὶ ὅσοι στὸ μεταξύ, ἔφυγαν γιὰ τὰ μέρη τοῦ Χριστοῦ, ἃς ἀναπαύονται στὸν παράδεισο τῆς ἀγάπης του. Ὅλοι μας, ψάχνοντας τὸν Θεό, ὅπως ψάχνουν τὰ ἐλάφια τὶς πηγὲς τῶν ὑδάτων. Λαχταρώντας τὸ Χριστό, ὅπως ὁ γαμπρὸς τὴ νύφη. Προστρέχοντας στὴν Παναγία, ὅπως τὸ βρέφος νὰ θηλάσει στὸ στήθος τῆς μάννας του. Ἀναζητώντας τοὺς Ἁγίους, ὅπως ἀναζητᾶμε τοὺς φίλους μας στὶς καφετέριες. Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ποῦ μᾶς ἔνωσε σήμερα, *«τὴν κεφαλὴ μὲ τὸ σῶμα, τὸν ποιμένα μὲ τὰ πρόβατα, τὸν δάσκαλο μὲ τοὺς μαθητές, τὸν στρατηγὸ μὲ τοὺς στρατιῶτες, τὸν ἀρχιερέα μὲ τοὺς ἱερεῖς¹»*. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ποῦ μᾶς δίνει περισσότερα ἀπ' ὅσα τοῦ ζητοῦμε καὶ μπορούμε νὰ κατανοήσουμε²»*.

¹ Ἰω. Χρυσ. Ὁμιλία 21η, «εἰς τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ», 1: «εὐλογητὸς ὁ Θεὸς...ὁ τὴν κεφαλὴν ἀποδοὺς τῷ σῶματι, καὶ τὸν ποιμένα τοῖς προβάτοις, τὸν διδάσκαλον τοῖς μαθηταῖς, τὸν στρατηγὸν τοῖς στρατιώταις, τὸν ἀρχιερέα τοῖς ἱερεῦσιν...».

² Ἐφεσ. 3, 20

Ήταν πρωτόγνωρα γιὰ μᾶς ὅσα συνέβησαν. Ὅχι, ὅμως, πρωτόφαντα στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Τί ἤθελε, ἄραγε νὰ μᾶς πεῖ ὁ Θεός, μὲ ὅσα ἐπέτρεψε νὰ γίνουν; Γιατί, ὑπάρχει κανεὶς ποὺ ἀμφιβάλλει ὅτι ὁ Θεὸς τὰ ἐπέτρεψε; Ὑπάρχει περίπτωση νὰ διέφυγαν τῆς προσοχῆς Του, ὅσα ἔγιναν; Τῆς προσοχῆς αὐτουνοῦ, ποὺ ἔχει *«μετρημένες ἀκόμα καὶ τὶς τρίχες τῆς κεφαλῆς μας»³*; Ὑπάρχει ἐνδεχόμενο νὰ ἀδιαφόρησε ὁ Χριστὸς γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν Του; Αὐτὸς ποὺ ἔχυσε *«τὸ αἷμα Του γιὰ τὴ δική μας σωτηρία»⁴*; ἔχει κανεὶς τὴν ὑποψία ὅτι, Αὐτὸς ποὺ *«μᾶς γιάτρεψε μὲ τὶς δικές Του πληγές, ποὺ μᾶς συμμαζέψανε σὰν περιπλανώμενα πρόβατα»⁵* καὶ μᾶς ὁδήγησε στὴν πίστη, Αὐτός, λέτε νὰ πόνεσε λιγότερο ἀπὸ μᾶς γιὰ τὴ στέρηση αὐτὴ ποὺ ὑποστήκαμε; Τί συνέβη, λοιπόν; Ἄς ἰχνηλατήσουμε τὸ γεγονός, ἃς ψηλαφίσουμε τὴν πανδημία, ὅπως *«ἔγινε ἀφορμή, πολλοὶ νὰ πῆσουν καὶ πολλοὶ νὰ σηκωθοῦν καὶ ξεσκέπασε τὶς διαθέσεις πολλῶν»⁶* χριστιανῶν ἀδελφῶν μας. Ἐξάλλου, *«τὸν κυβερνήτη τοῦ πλοίου οἱ τρικυμίες, τὸν στρατηγὸ οἱ μάχες καὶ τὸν ἱερέα οἱ πειρασμοί, τὸν κάνουν νὰ φαίνεται ποιὸς εἶναι»⁷*. Αὐτὸς ὁ λόγος, βέβαια, ἰσχύει γιὰ ὅλους. Τόσο γιὰ μᾶς τοὺς κληρικοὺς ὅσο καὶ γιὰ σᾶς τοὺς λαϊκοὺς.

Ὅλοι μας δοκιμαστήκαμε. Βλέπαμε καὶ ἀκούγαμε ὅσα εἶχαν προηγηθεῖ σὲ ἄλλες Χώρες τοῦ πλανήτη καὶ δοξάζαμε τὸ Θεὸ ποὺ στὴν Πατρίδα μας δὲν πρυτάνευσαν οἱ δεῖκτες τῆς οἰκονομίας, δὲν ἐπιλέχθηκαν οἱ ἀξίες τῆς ἀγορᾶς ἀλλὰ προτάχθηκε ἡ ἀξία «ἄνθρωπος». Τόσο ἡ Πολιτεία, ὅσο καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ κοινότητα ἐπέλεξαν δύσκολες ἀποφάσεις, ποὺ ὅμως μᾶς προστάτευσαν. Γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ναί! δὲν ἦταν εὐκόλο νὰ κλείσει τοὺς Ναοὺς, ὅμως ἔπρεπε. Ἡ Ἐκκλησία, ποὺ ἄλλοτε μᾶς ζητεῖ νὰ μειώνουμε τὸν ἐγωϊσμό μας, ἄλλοτε νὰ νηστεύουμε τὸ φαγητό μας κι ἄλλοτε νὰ προσφέρουμε χρήματα γιὰ τοὺς ἀναγκεμένους, ἡ ἴδια αὐτὴ Ἐκκλησία μας, ἦρθε φέτος καὶ μᾶς ζήτησε κάτι διαφορετικό. Νὰ θυσιάσουμε τὴν χαρὰ μας, ποὺ ἦταν οἱ Ἀκολουθίες μας· τὴν ἀπόλαυσή μας, ποὺ ἦταν οἱ ἅγιες ἡμέρες τῆς Σαρακοστῆς καὶ τῆς Μεγ. Ἑβδομάδος· τὴν τροφή μας, ποὺ εἶναι τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ μας. Αὐτὸ μᾶς πρότεινε ἡ Ἐκκλησία προκειμένου νὰ καλλιεργήσουμε τὴν ἀσκητικὴ τῆς ἀγάπης. Προκειμένου νὰ προφυλάξουμε ἀσθενεῖς καὶ ἡλιωμένους ἀδελφούς μας. Ποιὰ μεγαλύτερη ἀγάπη καὶ προσφορά; ποιὰ μεγαλύτερη θυσία;

³Ματθ. 10, 30

⁴Εβρ. 9, 12

⁵Α'Πέτρ. 2, 24-25

⁶Λουκ. 2, 34-35

⁷Ίω. Χρυσ. ὁ.π. «καθάπερ τὸν κυβερνήτην οἱ χειμῶνες, καὶ τὸν στρατηγὸν οἱ κίνδυνοι, οὕτω καὶ τὸν ἱερέα ὁ πειρασμὸς ποιεῖ φαίνεσθαι».

Κάποιοι δὲν μποροῦσαν νὰ τὸ καταλάβουν καὶ βλέποντας τὴν μέριμνα τῆς Κυβερνήσεως γιὰ τὶς χριστιανικὲς γιορτές μας, ἔφτασαν στὸ νὰ λοιδορήσουν τὰ ἱερά μας καὶ τὴν ἐμπειρία μας. Δὲν πειράζει! Πάντα θὰ ὑπάρχουν συνάνθρωποί μας ποὺ ἐπειδὴ δὲν ξέρουν τὴν πίστη μας, δὲν τὴν ἐκτιμοῦν σωστά. Ἄς τοὺς φωτίσει ὁ Θεὸς νὰ καταλάβουν, κάποτε.

Κάποιοι ἄλλοι, δὲν ἐμπιστεύθηκαν τὴν Ἐκκλησία μας καὶ εἶπαν καὶ ἔγραψαν ὅσα διόλου δὲν ἀπέπνεαν ὀρθόδοξη χριστιανικὴ πνευματικότητα. Καὶ φούσκωσε μιὰ θάλασσα χριστιανικῆς ἀλαζονείας, (μὲ ποιὸ δικαίωμα θὰ μᾶς κλείσουν τοὺς Ναοὺς), ἔπνευσε ἓνας ἄνεμος Ὁρθόδοξου ἐγωΐσμοῦ, (ἐμεῖς ἀπαιτοῦμε τὶς Ἀκολουθίες μας), κροτάλισε μιὰ ἱεροκατηγορία, ἀλλὰ καὶ κάθε μορφῆς κατάκριση (ἐνάντια σὲ ἱεράρχες, πολιτικούς, ἀκαδημαϊκοὺς, γιατροὺς, ἐρευνητές, ἀστυνομικούς). Γιατί; τί μᾶς ἔκαναν οἱ ἄνθρωποι; Δὲν ἦταν χριστιανικὴ συμπεριφορά, αὐτή. Καὶ πίσω ἀπὸ τὴν ἀνωνυμία ἢ τὴν ψευδωνυμία τοῦ διαδικτύου κατάντησε ἀπάνθρωπος κανιβαλισμός. Τέτοια μᾶς λέει τὸ Εὐαγγέλιο; Αὐτὰ μᾶς δίδαξαν οἱ ἅγιοι; Αὐτὰ μᾶς παρέδωσε ἡ πίστη μας; Ἄς μᾶς φωτίσει ὁ Θεὸς νὰ καταλάβουμε ὅτι ἔτσι δὲν ὠφελοῦμε τὴν Ἐκκλησία!

Δὲν καταλάβαμε ἀκόμα οἱ Ὁρθόδοξοι ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν ὑπάρχει γιὰ νὰ τὴν σώζουμε ἐμεῖς, ἀλλὰ γιὰ νὰ σώζει, ἐκείνη ἐμᾶς, τοὺς τρικυμισμένους. Ποιὸς ἀπὸ μᾶς ἔχει τὴν ψευδαίσθηση ὅτι ἀγαπᾷ τὴν Ἐκκλησία περισσότερο ἀπὸ τὸ Χριστό; *«Δὲν θὰ μποροῦσε ὁ Χριστὸς νὰ ἀποτρέψει αὐτὴν τὴν δοκιμασία; Ἀσφαλῶς καὶ θὰ μποροῦσε! Γιὰ ποιὸ λόγο, λοιπόν, τὴν ἐπέτρεψε; ...Γιὰ νὰ μᾶς καταστήσει πιὸ σταθεροὺς στὴν πίστη καὶ γιὰ νὰ καταλάβουμε ὅτι Ἐκεῖνος εἶναι ὁ καπετάνιος! Γι'αὐτό, ἄφησε νὰ γίνῃ ἡ τρικυμία ἀλλὰ καὶ δὲν ἐπέτρεψε νὰ βυθιστεῖ τὸ πλοῖο... δὲν γαλήνεψε τὴν θάλασσα, ἀλλὰ ἀσφάλισε τὸ σκάφος⁸»*. Ἡ ὑπακοὴ στὴν Ἐκκλησία δηλώνει ἐμπιστοσύνη στὸ Χριστό. Ὁ κόσμος θὰ περάσει, ὅμως ἡ Ἐκκλησία θὰ μείνει, ἀφοῦ ὁ Χριστὸς τὴν «κατεδίκασε σὲ ἀθανασία».

Δυὸ πράγματα, λοιπόν, ἃς διδαχτοῦμε ἀπὸ τὴν περίοδο αὐτή: ἐμπιστοσύνη στὴν Ἐκκλησία, μᾶς χρειάζεται καὶ φιланθρωπία στοὺς ἀδελφούς μας. Καὶ ὁ Χριστός; Μά! ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸν συναντᾶμε μόνο στὸ πρόσωπο τοῦ κάθε συνανθρώπου μας. Πουθενὰ ἄλλοῦ!

Δόξα τῷ Θεῷ γιὰ ὅλα, ὅσα ἔγιναν. Εὐλογημένοι νὰ εἴστε, ὅσοι στερηθήκατε τὴν ἱερὴ Λατρεία μας, αὐτὸ τὸ διάστημα. Ὁ Χριστὸς ἐρχόταν δίπλα σας κάθε

⁸Ἰω. Χρυσ. Ὁμιλία «κατὰ τὴν σύναξη στὴν παλαιὰ Ἐκκλησία μετὰ ἀπὸ καιρό» 1: «Ἡδύνατο μὲν γὰρ μὴ ἀφεῖναι πείραν αὐτὴν λαβεῖν τῶν δεινῶν· τίνος οὖν ἕνεκεν ἀφήκεν; ...ἵνα δοκιμωτέραν αὐτὴν ἐργάσῃ καὶ τὴν δύναμιν τὴν ἑαυτοῦ μετὰ πλείονος ἐπιδείξῃται περιουσίας... Διὰ τοῦτο καὶ τὸ κλυδώνιον εἶασε γενέσθαι καὶ βαπτισθῆναι τὸ σκάφος οὐκ εἶασεν... οὐ κατέστειλε τὴν θάλασσαν, ἀλλ' ἠσφαλίσατο τὴν ναῦν».

φορὰ ποὺ ἀναστέναζε ἡ καρδιά σας ὅταν βλέπατε στὶς τηλεοράσεις τὰ ἄδεια σας καθίσματα ἐδῶ μέσα. Εὐλογημένοι νὰ εἴστε, ὅσοι ὑποφέρατε τὴν Μεγ. Ἑβδομάδα στὸν Γολγοθᾶ τοῦ ἐγκλεισμοῦ, γιὰ νὰ μὴν βλάψετε συνανθρώπους σας. Σταυρώσατε τὸν ἐγωϊσμό σας, σκοτώσατε τὴν ἐλευθερία σας καὶ ἀναστηθήκατε μὲ τὴν ἀγάπη τοῦ ἀναστημένου Χριστοῦ. Εὐλογημένοι νὰ εἴστε, ὅσοι ὑπακούσατε στὴν Ἐκκλησία σας καὶ δὲν πλησιάσατε τὸ Ἁγιοπότηρο, αὐτὸ τὸ διάστημα. Σᾶς βεβαιώνω ὅτι κοινωνοῦσατε διαρκῶς τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ, ποὺ δὲν ἔφευγε ἀπὸ τὰ σπίτια σας. Εὐλογημένοι νὰ εἴστε, ὅσοι δὲν ζητήσατε νὰ διακριθεῖτε αὐτὸ τὸ διάστημα: νὰ κοινωνήσετε κρυφά, ἢ προνομιακά, ἐσεῖς μόνο, ἀφοῦ ἓνα σῶμα εἴμαστε ὅλοι μὲ μία κεφαλὴ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Εὐλογημένοι νὰ εἴστε, οἱ ἱερεῖς ποὺ κρατήσατε ἑνωμένους τοὺς ἐνοριῖτες σας, δὲν τοὺς δίχασατε ἀλλὰ τοὺς ἐνίσχυσατε τὸ γνήσιο Ὁρθόδοξο ἐκκλησιαστικὸ φρόνημα. Εὐλογημένοι νὰ εἴστε, ὅλοι ὅσοι ἐρχόσασταν στοὺς Ναοὺς, ἀπὸ τὰ χαράματα μέχρι ἀργὰ τὴ νύχτα καὶ φιλούσατε τὴν παραστάδα τῆς κλειστῆς ἐξώπορτας. Ὅσοι ἐρχόσασταν τὶς ὥρες ποὺ τελοῦνταν μέσα «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν» Ἀκολουθίες καὶ ἀφουγκραζόσασταν ἀπ' ἔξω. Σᾶς ἔβλεπα ἀπὸ τὸ Ἐπισκοπεῖο καὶ ἔκλαιγα, πονοῦσε ἡ καρδιά μου καὶ ἔλεγα: *«αὕτῃ εἶναι ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτῃ εἶναι ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτῃ εἶναι ἡ πίστις τῶν Ὁρθοδόξων, αὕτῃ ἡ πίστις στήριξε τὴν οἰκουμένη»* καὶ μᾶς στηρίζει ὅλους μέχρι καὶ σήμερα. Εὐλογημένοι νὰ εἴστε ὅλοι, μὲ ἀκλόνητη ἐμπιστοσύνη στὴν Ἐκκλησία καὶ ἀκράδαντα φιλόπρωτα αἰσθήματα γιὰ τοὺς συνανθρώπους μας. Σᾶς εἶχα πεῖ στὸ κήρυγμα τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων: *«ἀκοῦστε τὴν Ἐκκλησία σας καὶ μὴ φοβᾶστε, ἡ Ἐκκλησία ποτὲ δὲν χάνει, πάντα κερδαίνει»*. Ἐσεῖς εἴστε τὸ κέρδος τῆς!

Ἄς μὴν ἐπιτρέψει ὁ καλὸς Θεὸς νὰ ξαναζήσουμε τέτοια δοκιμασία, μά! ἂν τὸ κάνει, τότε ἡ ἀγάπη Του ἃς μᾶς βρεῖ πάλι ἑνωμένους, πάλι μαζί, κανέναν χωριστά, ὅλη τὴν Ἐκκλησία, χωρὶς ἐνδοιασμούς, χωρὶς ἐγωϊσμούς, χωρὶς αὐθαιρεσίες, μὲ σκοπὸ νὰ διακονήσουμε καὶ πάλι τὸν ἄνθρωπο, τὸν κάθε συνάνθρωπο, δηλαδὴ τὸν ἴδιο τὸν Χριστό! Νὰ εἴστε ὅλοι καλά, νὰ εἴστε ὅλοι πάντα εὐλογημένοι! Καὶ «τὴν πανάρετη καὶ βεβαία πίστις μας» ἃς τὴν δοκιμάσουν ὅλοι, «τὴν σώφρονα καὶ ἐπιεικῇ ἐν Χριστῷ εὐσέβειαν, ἃς τὴν θαυμάσουν ὅλοι⁹». Ἀμήν.

† **Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθιμος**

⁹ Ἀ' Κλημ. Ι.2 «Τίς γάρ», ἵνα κατὰ Κλήμεντα τὸν Ρώμης εἴπω, «παρεπιδημήσας πρὸς ὑμᾶς τὴν πανάρετον καὶ βεβαίαν ὑμῶν πίστιν οὐκ ἐδοκίμασε, τὴν τε σώφρονα καὶ ἐπιεικῇ ἐν Χριστῷ εὐσέβειαν οὐκ ἐθαύμασε»;